

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Poczta-ntu, lub do księgarni Gräfe; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Weckiego w Biurze informacyjnym; w Wilnie w księgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Poczto-nych w kraju urzędach.

Cena Roczna: w Rossyi s pocztą a w stolicy, z no-szeniem do mieszkań, 50 r. ass. Półroczna, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbiera-jących w księgarni Gräfe: Roczna, 45 rub. ass. Pół-roczna, 25 rub. ass. Dla Królestwa Polskiego: Roczna, 53 r. ass. Półroczna, 28 rub. ass.

WTOREK, $\frac{2}{15}$ KWIECZNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg $\frac{1}{14}$ Kwietnia.

28 Marca, o trzeciej godzinie po południu, WIELKA XIĘŻNA JEJMOŚĆ MARYA MIKOŁAJÓWNA szczęśliwie po-wiła Córkę, która będzie nosiła imię Xiężniczki ALEXANDRY MAXYMILJANÓWNY.

Nazajutrz, 29, z tej radośnej okoliczności, arcykapelan Muzowskiej, spowiednik JJ. CC. MM. w asystencji całego duchowieństwa Dworskiego, odśpiewał w małej Kaplicy Zimowego Pałacu hymn dziękczynny w obecności N. CE-sarza, JJ. CC. WW. WW. XIĄŻĄT: KONSTANTYNA, MIKOŁAJA, MICHAŁA (Mikołajowicza), MICHAŁA (Pawło-wicza), W. XIĘŻNY HELENY, WW. XIĘŻNICZEK: OLGI, ALEXANDRY, MARYI (Michałowdy), ELŻBIETY i KATARZY-ny, J. C. W. XIĘCIA MAXYMILJANA LEUCHTENBERG-SKIEGO i Xiążęcia Jmci Piotra Oldenburgskiego.

Uzaz CESARSKI do Rządź. Senatu, 28 Marca 1840.

«W dniu 28 bieżącego miesiąca najmilsza Córka NASZA, WIELKA XIĘŻNA MARYA MIKOŁAJÓWNA, szczęśliwie po-wiła Córkę, która, według obrządku prawosławnego Koś-cioła NASZEGO, narzeczona została ALEXANDRĄ. Złożywszy dzięki Najwyższej Opatrzności za takie szczęśliwe Domu NASZEGO CESARSKIEGO pomnożenie, osądziliśmy za dobre dla dania nowego dowodu NASZEJ Ojcowskiej miłości ku WIELKIEJ XIĘŻNIE MARYI MIKOŁAJOWNIE i JEJ Mał-żonkowi, nadać osobiście tej pierworodnej Wnuczce NASZEJ tytuł CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, (Императорскаго Высочества). Rozkazujemy Rządzącemu Senatowi uczynić wszel-kie stosowne rozporządzenia ażeby ta nowonarodzona Wnuczka NASZA, we wszystkich, gdzie wypada, razach, była mianowana JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ.»

— Przez Ukaz CESARSKI do Kapituły orderów, z dnia 8 Marca, marszałek szlachty pow. Mińskiego, dymis. Puł-

kownik gwardyi hrabia Rzewuski, na szczególne polecenie Komitetu Ministrów, mianowany kawalerem orderu Św. Włodzimierza 3 klasy.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

1) 14 Marca. Z ogłoszeniem instrukcyi o brakowaniu łożu i warwolu w porcie Archangelskim.

2) 8 tegoż m. O nieprzyjmowaniu do służby byłego młodszego leśniczego 10ej klasy Grzegorza Usowskiego.

3) 3 tegoż m. Z ogłoszeniem iż od d. 1 Lipca suknie, bielizna, futra i wszelkie tkane rzeczy w Petersburskiej depozytowej kassie w zastaw nie będą przyjmowane.

4) tegoż dnia. Z ogłoszeniem następującego ukazu N. CESARZA, danego Kapitulie Orderów d. 14 Lutego b. r. «Zwracając najtęskawszą uwagę na długoletnią służbę urzędników Królestwa Polskiego, którzy się w niej zalecili gorliwością i pochwalnem sprawowaniem się, — Roskazu-jemy: artykuł 2462 T. 1. Układu Ustaw, pozwalający prosić o nagrodę orderem Św. Włodzimierza za ciągłą i nienaganną przez lat 35 służbę w rangach klasowych, w tejsze mocy, rozciągnąć i do urzędników Królestwa Polskie-go, którzy odsłużyli lub odsłużą 35 lat w obowiązkach, pomieszczonych w potwierdzonej przez Nas Dekretem $\frac{11}{23}$ Maja 1836 r. ogólnej klasyfikacyi urzędów cywilnych w Królestwie. Wszelkie tego rodzaju przedstawienia mają być wnoszone przez właściwe Władze do Rady Administra-cyjnej, a od niej, należycie rozpatrzone, przez NASZEGO Ministra Sekretarzu Stanu Królestwa Polskiego do Kapituły Rossyjskich Cesarsko-Królewskich Orderów, dla przełożenia ich w swoim czasie, przepisana koleją Radzie Kawalerów.

5) 19 Marca. Z ogłoszeniem następnego rozkazu Ministra Wojny d. 18 Lutego b. r. № 14.

«W Układzie praw wojskowych w części II xięgi 1, w artykułach 7, 8 i 9 postanowione są prawidła o przyjmo-

waniu do wojska szlachty (dworzan) i ochotników (вольноопределяющихся).

Na mocy tych prawideł: a) każdy chcący wejść do wojska jeśli nie ukończył kursu w szkolnych zakładach, powinien po uprzednim examinie, dowieść, że nie tylko umie dobrze czytać i pisać, lecz zna zasady Grammatyki i Arytmetyki. Nieumiejący czytać i pisać przyjmują się do wojska tylko jako prości żołnierze, nie wyłączając od tego i szlachty.

b) Examen odbywa się przed przyjęciem prośb o zaliczenie do służby, przez osoby zawiadujące piśmiennictwem w tem miejscu, dokąd proszący chce być przyjętym.

c) Ci co skończyli kurs nauk w szkołach, nie ulegając przepisaniu w powyższych artykułach examini, przyjmują się do wojska podług danych im przy wyjściu atestatów, s prawami, jakie służy szkolnym zakładom, w których odbyli nauki.

«N. CESARZ dla dopełnienia tych prawideł, tudzież przepisów zawartych w Układzie Praw wojskowych w części II xięgi 1, w artykułach: 511 i 1424, i cz. III w artyk. 669 co do awansowania na junkrów, podchorążych i podoficerów z ochotników, najlaskawiej raczył rozkazać:

1) Wszystkich chcących wejść do wojska szlachtę i ochotników, którzy nie skończyli kursu nauk w szkolnych zakładach i nie złożą od nich świadectw, examinaować uprzednio w Sztabach korpusów, w obecności Dowódców korpusów, i przyjmować z prawami nadanymi szlachcie i ochotnikom, t. j. w stopniu podoficerów, takich tylko, którzy będą umieli dobrze czytać i pisać i będą świadomi zasad Grammatyki i Arytmetyki.

2) Tych szlachtę i ochotników, którzy nie złożą egzaminu, przyjmować tylko na prostych żołnierzach i awansować na junkrów i podoficerów nie wprzód, aż nabędą wiadomości w 1 punkcie rozkazu przepisanych, i dla tego examinaować w sztabach korpusów licząc im od tego czasu termin wysługi postanowiony do awansu na oficerów: dla szlachty dwóletni, a dla ochotników czteroletni.

3) Szlachty, rodem s Królestwa Polskiego i z gubernij Zachodnich, którzy nie umieją dobrze mówić po rosyjsku i nie umieją zasad rosyjskiej grammatyki i arytmetyki, do wojska wcale nie przyjmować.

4) Przyjmowanie do wojska szlachty i ochotników, mających świadectwa szkolne, zostawić jak było dotąd.

5) Jeżeli przyjęci do służby szlachta i ochotnicy, po czasie do awansu na oficerów ustanowionym, to jest pierwszy po dwóch, a drudzy po 4 latach, nie okażą dostatecznego w służbie postępu: mają zostać bez awansu, dopóki nie nabędą zupełnych wiadomości; lecz jeśli i w ciągu powtórnego terminu, to jest: szlachta po odsłużeniu w ogóle lat 5, a ochotnicy lat 8, nie odpowiedzą wszystkiemu co dla oficera jest potrzebne, i nie będą czynili nadziei rychłego w tem postępu, mają być przedstawiani do zupełnego ze służby uwolnienia.

6) Stosownie do postanowionych prawideł i dotąd trwającego porządku, podchorążowie i junkrowie w pułkach

nad komplet nie mają być trzymani, chyba o własnym ich koszcie, z zastrzeżeniem, ażeby szlachta ci nie zajmowali wakansów pod-oficerów, chociażby ich w pułkach niedostawało, zaliczając ich potem na koszt skarbowy nie inaczej, jak w miarę ubywania etatowych junkrów i podchorążych. Pod-oficerów zaś synów oberoficerów i w ogóle tych co mają prawa ochotników, liczyć jak dawniej w etatowej liczbie pod-oficerów pułkowych i dawać im także jak innym opatrzenie.

«Ogłaszając ten rozkaz MONARSZY dla należytego w wojskowym zarządzie wykonania, dodaję, iż porządek przedstawień do Inspektorskiego Departamentu na rozpatrzenie dokumentów o rodowości szlachty i ochotników stręczących się do służby wojskowej, zostaje jak był dotąd.» (podpisano) *Jenerał-adjutant hrabia Czernyszew.*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

London 28 Marca. PARLAMENT CESARSKI. Izba Lordów. Na posiedz. 27 b. m. po złożeniu licznych prośb za i przeciw prawom zbożowym, izba na wniosek pierwszego ministra uchwaliła adres do Królowej z oświadczeniem iż gotowa jest do użyczenia nagrody narodowej, żądanej przez poselstwo od Tronu dla byłego Wodza naczelnego wojsk i tymczasowego Wielkorządcy Kanady, jenerała lorda Seaton, (niegdys sira J. Colbourne.)

IZBA NIŻSZA, *Posiedzenie 27.* P. Hume wnosi swój bill z żądaniem złożenia izbie korespondencji między lordami Palmerston i Ponsonby z roku 1839 i 1840 w przedmiocie interesów Wschodnich. Szanowny Członek izby mniema, że wdanie się Mocarstw zagranicznych posłużyło jedynie do zajęcia rozterek między Sułtanem i Vice-Królem Egiptu. Nagania politykę Anglii, która, zdaniem jego, nie może doprowadzić jedno do postawienia Turcyi w zupełnej zależności od Rossyi. Obwinia lorda Ponsonby iż był podniętą kroków nieprzyjacielskich, do których przyszło między Portą i Vice-Królem, którego postępowanie całkiem pochwała, i mniema że jedynym środkiem ocalenia Turcyi od niechybnej zguby, jest to ustalenie potęgi, stworzonej przez Mehmeta-Ali. *Lord Palmerston*, opiera się wnioskowi czyniąc uwagę, że niema zwyczaju składać korespondencje dotyczące się zagadnień jeszcze nieukończonych.

«Nie widzę potrzeby, dadaje minister, wchodzić w objaśnienia paragrafu mowy Królewskiej dotyczącego się interesów Wschodu. W tym § powiedziano, że dzięki zgodności pięciu Mocarstw, pokój w Europie został utrzymany i że spodziewać się trzeba że ta zgodność doprowadzi do zaspokajającego ukończenia zagadnienia Wschodniego. P. Hume twierdził że między Ibrahimem i Chosrew-paszą, bezpośrednio po bitwie pod Koniah, była zawarta umowa, i że ta umowa, zapadła pod wpływem Anglii, zaręczała Mehemetowi Ali ustępstwo Syryi. P. Hume jest w błędzie; miały wprawdzie miejsce układy, ale w nich nie było mowy o ustąpieniu czego-

kolwiek i wypadkiem ich było tylko mianowanie Ibrahimpaszy Rządzcą pewnych prowincyj, mianowanie, którego Anglia nie zaręczyła. P. Hume obwinia też lorda Ponsonby o wywołanie kroków nieprzyjacielskich; to również jest błąd. Pasza Egiptu sam zaczął wojnę ogłaszając się niepodległym i posyłając znaczne siły do Syrii.

«P. Hume zarzuca mnie że służyłem Rossyi tak gorliwie, jak tylko można; upewnia że wszystkie nasze usiłowania dążyły do zerwania całości Państwa Ottomańskiego i poddania władzy nad tem, coby zostawione było Sułtanowi, pod zależność Rossyi. Mam sobie za powinność oświadczyć, że żaden Rząd niezdola działać w sposób bardziej szlachetny i prawy, jak działała Rossya względem Porty i mylą się ci, co przypisują gabinetowi Petersburskiemu widoki ku naruszeniu całości Państwa Ottomańskiego. Zkądinąd, jeśliby Rossya miała rzeczywiście zamiary jakie jej przypisują, najlepszym sposobem przyprowadzenia ich do skutku, byłoby jąć się postępowania, jakie radzi P. Hume; jest to polityka, która niechybnie spowodowałaby rozpadnięcie się Państwa Ottomańskiego, osłabienie jego i poddanie pod panowanie Rossyi lub każdego innego Państwa, któreby chciało je atakować. Coby powiedziano, gdybym radził ogłosić Lorda Naminstnika Irlandyi Panem niepodległym, mówiąc że to jest jedyny środek zachowania całości Wielkiej Brytanii? Wszakże zupełnie to samo P. Hume doradza względem Turcyi.

«P. Hume rzekł, że wiele gazet angielskich zostaje pod wpływem Rossyjskim. Niewiem o jakich gazetach chciał mówić, lecz niech mi z kolei pozwoli zapytać siebie: czy myśli że w Anglii niema żadnego dzieunika, albo żadnej osoby, któraby w tej sprawie nie ulegała wpływowi Mehemeta-Ali?»

«P. Hume mówił nadto o pewnych okolicznościach doszłych do jego wiadomości we względzie poddania się floty tureckiej Mehemetowi-Ali. Raport urzędowy, który o tém odebrałem, różni się mocno od tego co szanowny Członek powiada, gdyż z niego daje się widzieć że oficerowie floty, wyjąwszy jednego lub dwóch, zostających przy osobie admirała, niewiedzieli bynajmniej o zdradzie, aż się znaleźli przed Alexandryą. Zamiast tego iżby, jak mniema P. Hume, wszyscy oficerowie mieli zgodny zamiar przejścia do nieprzyjaciela, byli oni tak obcy zamiarom swego wodza iż sądzili powszechnie że idą na bitwę z tymże nieprzyjacielem i że nawet, podchodząc ku Alexandryi, na kilku okrętach czyniono już przygotowania do boju.»

Szlachetny lord kończy oświadczać, że polityka Anglii pozostała stosowną do zaręczeń danych w mowie od Tronu, i że podług jego osobistego przekonania, interesem jest Anglii utrzymać całość Państwa Ottomańskiego.

P. Hume cofa swój wniosek, zapowiadając iż go ponowi za miesiąc, jeżeli interesa Wschodu przez ten czas niezostaną urządzone.

— Wczora wielka deputacya z rozmaitych stron kraju miała rozmowę z lordem Melbourne o prawach zbożowych. Wszakże gazety nic nie wiedzą o wypadku tego posłuchania.

— Minister Spraw Wewnętrznych, lord Normanby, wy-

dał do urzędników policyi Londyńskiej okolnik, którym, w skutek skarg od wielu przyzwoitych osób, które doświadczyły nieprzyjemności z powodu doniesień szpiegów o tak nazwanych przekroczeniach policyjnych (contraventions de police), zaleca tymże urzędnikom iżby nie zachęcali donosicieli, którzy najczęściej działają w widokach interesu osobistego, a w każdym razie iżby doniesienia takowe brali na pismie. Minister zaleca przytém ściśle wypełnienie prawa, którym uchylone zostało wypłacanie donosicielom części nawiązek pieniężnych, na jakie winni bywają skazywani.

— Rząd zdaje się chcieć coraz więcej wzmocnić swoje siły na granicy Kanady. Donoszą że izba prawodawcza nowego Brunswiku przyjęła wielką większością bill, upoważniający Rządzcę do zaciągnięcia 1,200 żołnierzy na obronę północno-zachodniej granicy.

— Nowiny z St. Jean, w Nowym Brunswicku, o stanie umysłów w tej prowincyi są pomyslnie, ale w przyległej prowincyi Nowej Szkocyi zgromadzenie narodowe okazało ducha nader nieprzyjaznego względem rady prawodawczej. Uchwalone w tym celu postanowienie, po wyliczeniu wszystkich zarzntów, radzie zadawanych, kończy się temi słowy: «Izba zgromadzenia narodowego nie chce dalej cierpieć aby dochody kraju i czas jego reprezentantów były jak dotąd marnowane i oświadcza uroczyście, że Rada prawodawcza, w dzisiejszym składzie, nie posiada zaufania izby.»

Paryż, 28 Marca. Na posiedzeniu izby parów 23, hrabia d'Haubersart miał mowę pochwalną w pamięć zeszłego para, P. Deforest de Quart-de-Ville.

Minister skarbu złożył rozmaite projekta praw przyjęte przez izbę Deputowanych.

Minister wojny przedstawił projekt zaciągu 80,000 żołnierzy, minister zaś Spraw Wewn. żądanie udzielenia 800,000 fr. na ozdoby pałacu Luxemburskiego.

P. Persil przedstawił swój projekł do prawa o licytacyach nieruchomości. Reszta posiedzenia zajęta była słuchaniem prośb, z których jedna, dążąca do zmniejszenia opłaty od listów, nawzór tego jakie wprowadzone zostało w Anglii, wzięta była na uwagę i odesłana do Ministra Skarbu.

(*Journ. de S. P. G. P. P. P. P.*)

SZTUKI PIĘKNE.

ZDANIE O ARTYSTACH ZBIORU WIDOKÓW, POD NAZWĄ:
GALICYA W OBRAZACH, WYCHODZĄCEGO.

(Nadesłano z Galicyi.)

Jest to niezaprzeczoną prawdą iż zamiłowanie sztuk pięknych w narodach jest wypadkiem wysoko posuniętego umysłowego ich życia, jak prawa są skutkiem materialniejszego towarzyskiego ich bytu.— *Uczucie piękne*, ten drogi dar nieba, dowód wyższego przeznaczenia i doskonalszej natury człowieka; podstawa, żywioł, pierwiastek z którego się wyrabiają, według którego się kształcą wszystkie utwory wyobraźni, długiego potrzebuje czasu nim dostatecznie

przetrawione w kamień, farby lub dźwięki wcielone, odbierając te kształty, to że tak rzekę materialne przeistoczenie, które my ogólnem nazwiskiem sztuk pięknych nazywamy.

Nie jest tu zamiarem naszym rozbiierać przyczyny, historycznie niejako wnikać w stan, kształcenie się i dążność elementu tego—niepiszemy tu teoryi. Zgłębienie celu jaki sobie sztuka w kształceniu się swoim zakłada, drogi jakiej się trzymać powinna, prawideł na jakie wzgląd mieć ma;—do Estetyki należy—wyświecić, i faktami udowodnić wpływ, jaki na postęp jej instytucye polityczne i religijne wywierają, i jakie wzajemnie ona, na obyczaje, a zład i na te instytucye, wywierają musi:—historyi jest powinnością.

My przez tę ogólną definicyą pierwiastku, czyli pochodzenia sztuk pięknych, chcieliśmy tylko dać uczuć, jak głęboko cenić, jak tkliwie szacować i wspierać winniśmy objawienie się ich chociażby najstarsze, gdyż jest to pewną i doświadczaniem niejednokrotnie stwierdzoną rzeczą: iż tylko głęboka troskliwość, pilne zajęcie się, i nieustanne wspieranie może je podnieść do tego stopnia idealnej doskonałości, do jakiej, z samej natury pierwiastku swego, są powołanemi.

I oto malarstwo, tak długo uśpione na naszej ziemi, budzi się przecież w młodszej z gałęzi swoich; — litografi; przemawia do nas widokiem krajowych pól, łąk, i lasów; widokiem miejscowych zwalisk, potoków i grodów; unosi nas, czaruje,—Witajmyż tę piękną posłankę nieba, przytulmy ją tkliwie do łona, niech technieniem naszym ogrzana, w siły i zapach wzrastając, zakwitnie nam kiedyś bujnym, samoistnym kwiatem.

Winniśmy to pracom PP. Auera, Gorczyńskiego, Lange, Zychowicza — etc. — wydanym we Lwowie pod nazwą *Galicya w obrazach*. Jest to ciąg najpiękniejszych Galicyjskich widoków, miejsc po większej części w dziejach sławnych.

Co do materialnych zalet, to jest papieru, i odbicia; zbiór ten nieustąpi zagranicznym; Paryskim litografiom *Adamsa* wyrówna, a *Boisseau* o wiele przewyższa; (mamy tu właśnie przed oczyma zbiór szkiców pierwszego, a szkołę pejzażów drugiego) Co do artystycznego wykończenia i pojęcia sztuki—względną wartość artystów, krótki rozbiór najlepiej nam wykaże.

A naprzód zaczniemy od Pana Auera, gdyż w naszym mniemaniu pierwszeństwo jemu najśluszniej przynależy.

P. Auer jest prawdziwym artystą; uczuła pojął naturę; dokładne rozmieszczenie planów, mądre i trafne użycie światła i cienia, gustowa rozmaitość i ugrupowanie przedmiotów, a nadewszystko, życie i wdzięk niewymowny, wpływający z tych różnorodnych zalet, czynią nieocenionemi krajobrazy jego — Wszystko tam jest na swoim miejscu, najmniejszy zarys, jak i najmniejszy odcień. — Mocny jest i energiczny w oddaniu roślinności. — Natura, tak piękna i tak wielostronna,

w utworach swoich, niezastrasza go bynajmniej; największe trudności zwyciężko pokonywa, lasy z całą ich rozmaitością, ogrody z całym ich wdziękiem, śmiało na papier przenosi i pod ręką jego wszystko żyje, wszystko się uśmiecha — spujrzy na *Zarzecze*, jeden z najpiękniejszych krajobrazów całego zbioru; jaka moc w rysunku, prawda w oświeceniu przedmiotów, wdzięk i harmonia w układzie! — Na pierwszym planie masz strumień ocieniony krzakami wierzb i łozy, dalej ogrodowe trawniki, dalej fabryki i gaje z najrozmaitszą roślinnością; znajdziesz tam topole i świerki, brzozy i akacye, wszystko to powikłane, pomieszane ale nie zmieszane, każde drzewo, każdy krzew zachowuje swój kształt właściwy, naturalny, tak że patrzącemu pomimowoli sztuka niknie z oczu a sama natura miejsce jej zajmuje. — Jakichże sposobów używa Pan Auer na zdziwienie tak pożądanego efektu? — są to tajemnice wyższego talentu, skutek głębokiego i prawdziwie artystowskiego wpatrzenia się w piękności przyrody, i jeżeli tak się wyrazić możemy, twórczego zastosowania onych do szczegółów obrazu — gdyż nie dość jest ślepo i niewolniczo naśladować przedmioty — ażeby być prawdziwym Artystą, trzeba wprzód duszą ogarnąć naturę, umieć pojąć jej piękności, jej kaprysy, jej wady nawet zgłębić, a jak z kombinacyi światła i cienia półcienie się rodzą, tak z porównania tych wszystkich wad i piękności rodzi się w duszy Artysty uczucie wielkie, prawdziwe, jak pole z którego wyczerpnięte zostało, uczucie które piękny owoc wyda, bo cecha twórczości naznaczy później jego dzieła. — Tak się kształcili wielcy mistrze *Klaudyusz Lorrain, Poussin, Dietrich*, i inni, tak się też i Pan Auer ukształcił może; pierwszy krok już zrobiony, uczucie już się przebija, pędzel, farby i praca, reszty dokończyć mogą — Pomieważ wspomnieliśmy o efekcie, niemożemy pominąć ślicznego widoku zwalisk w Odrzykoniu Pana Gorczyńskiego; tam wszystko jest efektem, ciemne niebo, jaskrawo zachodzącym słońcem oświecony cypel, na którym zamkowe wieże sterczą, drzewa mocno i śmiało odbite, cienie szerokie i pewne — Na zachmurzonym niebie pysznie rysują się potrzaskane zwaliska, dziko wydaje się góra okryta świerkami, która niejako tłem i odbiciem trzeciemu planowi służy — jest to mistrzowski pomysł, po mistrzowsku wykonany, pominawszy inne, dosyć jest tego jednego widoku ażeby się przekonać jak piękny talent, jak ciepła wyobraźnię posiada P. Gorczyński. — Taż sama trafność w układzie, lekkość i gust w wykończeniu, dają się widzieć we wszystkich prawie pejzażach jego — widok zamku w Medyce, pańska ulica we Lwowie, rynek w Brodach, etc. etc. — służyć będą świadectwem pięknemu jego talentowi — Powiedzieliśmy że Pan Auer prawdziwym jest artystą, powtarzamy to raz jeszcze — lecz wyznajemy oraz że godnego współzawodnika w P. Gorczyńskim posiada,

(dok. nast.)